

מי מאמין להבטחה שלטונית

אף אם ניתנה לכם הבטחה כלשהי מגוף שלטוני, המילה האחרונה טרם נאמרה ובנסיבות מסוימות עלולה הרשות לחזור בה מההסכמות אף אם אלו עוגנו בחוזה חתום, מצב המעורר תסכול ואי אמון. אם כך, מה כוחה של הבטחה שלטונית ומהי יכולת ההסתמכות על הבטחות אלו?

לאחרונה התקבלה החלטה של בית משפט העליון בעניין חברת החשמל נ' מועצה אזורית גולן. שם נדונה השאלה, האם רשאית הרשות המקומית להשתחרר מחוזה בו הסכימה הרשות לחיוב מופחת של ארנונה בנימוק, כי חל שינוי בצו הארנונה בכל הקשור לסיווג הנכסים ובוצעו שינויים בהוראות חוק הארנונה הכללית לשנת 2002, לפיו נקבע כי השיעור המינימאלי הנו גבוה באופן משמעותי מהשיעור בחוזה. בפסק הדין היו דעות השופטים חלוקות ביחס לזכות ההשתחררות של הרשות המקומית מחוזה כאשר דעת המיעוט סברה כי יש לכבד התחייבות חוזית וכי מאחר ומדובר בסכום יחסית נמוך המהווה את הפער בין החיוב המינימאלי לחיוב העדכני, אין בכך משום הצדקה להיאחז בנימוק של פגיעה באינטרס הציבור. עמדת הרוב קבעה, כי הרשות רשאית להשתחרר מהבטחתה במיקרים בהם אינטרס הציבורי גובר וכן במיקרים בהם הבטחה השלטונית מנוגדת לחוק או חורגת מסמכות.

מהאמור לעיל אנו למדים, כי זכותה של הרשות המקומית להשתחרר מהבטחות שלטוניות על אף שעוגנו בחוזים, כאשר נמצא כי נפלו פגמים מהותיים בהתנהלות הרשות הנוגדים את החוק והפוגעים בכלל הציבור, כאשר נראה כי דעת הרוב הינה כי גובה סכום החיוב אינו מהותי. אשר על כן, בבואנו לחתום על חוזה שעולה ממנו נימה של הבטחה שלטונית המיטיבה עם האזרח, יש לבחון תחילה אם ההבטחה ניתנה על ידי בעל סמכות לתיתה, האם יש בה תוקף משפטי, האם יש ביכולתה של הרשות למלא אחר הבטחתה וכן אם קיים צידוק חוקי להבטחה.

להבדיל מהתקשרות מול גוף פרטית, ברשות ציבורית (לרבות חברות עירוניות) אין די בפרוטוקול זכויות חתימה או בהחלטת דירקטוריון או אסיפה כלשהי, אלא נדרש כי החלטות אלה תהיינה במסגרת סמכויות הרשות על פי חוק – סמכויות אשר 20 שנות הנסיון שלי בתחום לימדו אותי כי הן סבוכות ושונות מגוף לגוף. יתרה מכך, אף אם בוצעו המהלכים הנכונים לאישור ההתקשרות והחתימה על החוזה בצד הרשות, נדרשת בחינה של יכולתה הציבורית של הרשות להתקשר בחוזה בהיבט הציבורי וגם לכך חשוב להיוועץ בעורך דין בעל מומחיות רבת שנים בתחום המינהלי. לבסוף, פסקי הדין אשר ניתנו בנושא במהלך השנים מלמדים אותנו, כי גם אם הודיעה הרשות על ביטול הבטחה מנהלית, במקרים מסוימים ניתן לתקוף החלטה זו, ובלבד שנעשים הצעדים הנכונים ובמועד.

***מאת: עו"ד רנה לפידות**

* **הכותבת הינה שותפה במשרד עורכי הדין אפיק תורג'מן**, בעלת מעל 20 שנות ניסיון בתחום (ואשר שימשה עד לפני כשלוש שנים מנכ"ל מועצה האזורית), מומחית בין היתר בתחום המשפט המנהלי, רשויות המקומיות (בין באשר מדובר בייעוץ לרשויות ובין בייעוץ כנגד רשויות) ובתחום המכרזים. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המומחה בתחום בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.

* ניתן להפנות שאלות בתחום באמצעות פניה לטל' 03-5635061. השורות ניתן ללא תשלום ללקוחות יפעת מכרזים בלבד.

גליון מס' 4171
20/12/2010

מה בגליון?

מידע בלעדי

מכרזים

עורכת: אילת אלוני-כהן 03-5635069

מחלקת שירות לקוחות: סימה אסביה 03-5635073

מחלקת מכירות: 03-5635000

מען: דרך פתח תקוה 98-96 תל אביב 67138

פקס: 03-5635075

מובהר בזאת כי המערכת אינה אחראית, במישרין או בעקיפין, לתוכן הפרסום ו/או לאמיתות מצגיו, לרבות כל מצג שיש בו להעיד על תכונות המפרסם או המוצר או השרות המוצע, והאחריות הבלעדית אפוא לתוכן הפרסום ולכל עניין המשתמע ממנו היא על המפרסמים בלבד.